

CZU 027.52(478-25)(091)=135.1

O INCURSIUNE ÎN TIMP: 30 DE ANI DE ACTIVITATE ȘI PERFORMANȚĂ LA BIBLIOTECA „OVIDIUS”

*Liuba CIOBANU,
șefa Bibliotecii „Ovidius”*

Scurt istoric

Acum 30 de ani a fost inițiată o conlucrare strategică fructuoasă între oameni de cultură de pe ambele maluri ale Prutului prin lansarea proiectului de noi biblioteci, edificate în colaborare cu administrațiile publice din județele românești – cu Traian Brad (liderul Asociației Bibliotecarilor din România) și cu directorii de biblioteci județene. Astfel, la Chișinău avea să ia ființă Biblioteca „Ovidius”, rod al proiectului cultural internațional „Biblioteci în parteneriat”, eveniment ce a oferit chișinăuienilor oportunitatea să descopere și să se bucure de operele clasice și contemporane ale literaturii române și universale. Aceasta se întâmpla în anul 1994, când instituția noastră a primit aproximativ zece mii de volume de carte românească donate de fondatorul ei – Dumitru Constantin Zamfir, directorul Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” din Constanța. Munca de selecție a cărților a fost realizată de persoane dedicate care au înțeles importanța cărții românești la Chișinău în acei ani: Stela Motoc, director adjunct al bibliotecii constănțene; Ștefan Iordachi, șeful departamentului de achiziții; Adriana Gheorghiu, Nora Ioil, Gelu Culicea și alți colegi și prieteni ai bibliotecii din orașul de la Marea Neagră.

Această bibliotecă, a treia de carte românească deschisă la Chișinău, s-a confruntat cu o mare cerere pentru fondurile sale, având cozi la consultarea și împrumutul documentelor. Pe parcurs, un aport considerabil la creșterea numărului de documente la Biblioteca „Ovidius” a fost adus de domnul Ioan Popișteanu, directorul Editurii „Ex Ponto”, care a venit cu titlurile de cărți publicate de această editură. Astăzi, colecția bibliotecii cuprinde peste 48 de mii de documente.

Primul director al Bibliotecii „Ovidius” a fost Elena Butucel, care după ce a fost numită în funcția de director adjunct al BM

„B.P.Hasdeu” a predat ștafeta actualului director care este Liuba Ciobanu.

În ultimii 30 de ani, colecția bibliotecii a sporit de la an la an atât datorită achizițiilor realizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, cât și prin valoroasele donații primite de la Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” din Constanța, Institutul Cultural „Teodor Burada” și personalități din această regiune.

Biblioteca „Ovidius” – un spațiu al devenirii profesionale

Carierea mea de bibliotecar a început în 1999, la Biblioteca „Ovidius”. Îmi era cunoscută pentru că participasem aici la o instruire pentru bibliotecarii școlari. Atunci am avut o discuție cu doamna Elena Butucel, directorul bibliotecii și am înțeles că este locul perfect pentru mine, unde am acceptat să lucrez în calitate de bibliotecar la Sala de lectură.

Ceea ce m-a surprins plăcut încă din start a fost spiritul ce domnea în echipă. Am descoperit o echipă de profesioniști, prietenoasă, unită, receptivă. Și, cel mai important, toți erau încântați și entuziasmați că lucrează în bibliotecă. Așa a început una dintre cele mai luminoase și creative perioade din viața mea. Traversam o perioadă când cititorii erau prezenți în număr mare, fiind interesați de carte în limba română. Sala de lectură era neîncăpătoare, elevii, studenții, profesorii veneau pentru a scrie comentarii literare, a studia, a socializa, a lectura. Am înțeles că pentru a deveni mai bună în profesia aleasă, trebuie să muncesc cu satisfacție, să învăț mereu, să dobândesc noi competențe profesionale și, implicit, să obțin performanțe propice schimbărilor din

*Constantin Dumitru Zamfir, directorul
Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman”
Constanța, și Elena Butucel, directorul
Bibliotecii „Ovidius”.*

Aniversarea bibliotecii. 10 ani de activitate.

societate. Zi de zi participam la un proces interesant și captivant, în viața mea au apărut lucruri noi și oameni noi.

Deși eram conștientă de specificul muncii într-o bibliotecă publică, am fost profund impresionată să descopăr bogăția activităților dedicate copiilor. Programul de divertisment „Caleidoscopul copiilor”, organizat periodic, s-a dovedit a fi o veritabilă explozie de creativitate. Concursurile „Ouă încondeiate”, „Magicul mărtișor” sau „O jucărie pentru Pomul de Crăciun” au adus un strop de magie în viețile micilor participanți, subliniind importanța sărbătorilor speciale precum Ziua Copilului, Ziua Bibliotecii sau Ziua Limbii Române. Implicarea activă a bibliotecarilor a fost cheia succesului acestor evenimente, aceștia devenind nu doar organizatori, ci adevărați mentori și susținători, încurajând copiii să-și exploreze și să-și dezvolte abilitățile.

Bunăoară, cenaclul „Mugurel”, moderat de scriitoarea Angela Chicu, a oferit copiilor un cadru în care să-și exprime și să-și dezvolte talentul artistic. Aceștia au avut ocazia să scrie texte creative, iar cele mai valoroase creații au fost publicate în revista „A mic”.

Clubul „Tineri talente”, destinat celor pasionați de artă și literatură, de asemenea, să-și exprime creativitatea prin pictură, scriere literară a fost inițiat cu mulți ani în urmă de jurnalista Zina

Izbaș și este activ până în prezent, organizând concursuri, expoziții, lansări de carte, lecturi de versuri și proză. Tinerii creativi sunt descoperiți și îndrumați spre succes, clubul fiind un spațiu viu de dezvoltare și promovare a talentelor în diverse domenii artistice.

Deja de un sfert de veac activează cu succes Concursul de Creație al Tinerei Generații „Ars Adolescentina”. Găzduit de ceva timp de Biblioteca „Ovidius”, ne bucurăm să descoperim la fiecare etapă tinerele talente din Republica Moldova, de la Nord la Sud, de la Vest la Est. După cum afirmă și coordonatorul concursului, poeta și jurnalista, Zina Izbaș: „La Ars Adolescentina nu există învingători și învinși, la Ars Adolescentina participă Temerarii, care sunt niște mari visători, ca și dascălii lor, sunt promotorii de mâine ai Limbii Române!”

Voi evidenția și Clubul „Lumină Lină”, coordonat de părintele Vlad Mihăilă, actualmente consilier la Mitropolia Basarabiei, care a avut un rol esențial în educația moral-spirituală a tinerilor. Prin ședințele desfășurate, preotul a creat un mediu în care aceștia și-au putut manifesta înțelepciunea și credința, descoperindu-și vocația și aplicând valorile creștine în viața de zi cu zi.

Am avut ocazia să coordonez și Programul educativ „Dialog între generații chișinăuene”, unde tinerii cititori s-au întâlnit cu personalități marcante din știință, cultură și artă. Aceste întâlniri au creat punți între trecut și prezent, iar Cenaclul „Eminescu 2000”, moderat de doamna Valentina Butnaru, a adus în prim-plan valorile culturale românești. Moderatoarea a demonstrat un angajament profund pentru moștenirea noastră spirituală, organizând evenimente dedicate culturii și tradițiilor autentice.

Nu voi trece cu vederea Biblioclubul „Spirit și intelect”, inițiat de scriitorul Dumitru Mircea. Acesta a devenit un loc vibrant, unde membrii discutau cărți alese și își prezentau propriile creații literare, găsind un mediu prietenos pentru a învăța, a

*Eugen Doga împreună cu elevii
Gimnaziului nr. 53, învățătoare –
Natalia Rufanda.*

se conecta la valori și a se exprima liber. În completarea activităților noastre a apărut și Clubul „Vraja cuvântului”, moderat de Silvia Grosu, doctor în istorie și conferențiar la Universitatea de Stat din Moldova, care a răspuns la nevoile tinerilor de a-și dezvolta abilitățile de comunicare și vocabularul prin cuvântul scris și vorbit.

Mereu ne-am dorit să fim o bibliotecă modernă, și, în acest sens, am salutat orice inițiativă și idee. Cu implicarea majoră a comunității locale, în special a tinerilor, am lansat Programul de voluntariat „Prietenii bibliotecii”. Printre cititorii-voluntari, care au rămas pe drept în istoria de trei decenii a Bibliotecii „Ovidius”, se numără Cristina Voroneanu, Nina Bejan, Olga Gori, Iulia Ciornii, Ana Ostașevschi, Tatiana Revenco, Aglaia Iepure, familia Ciobanu, Lavinia Nișai și alții. Programul a contribuit în mare măsură la formarea unor viitoare generații de lideri și cetățeni responsabili.

La toate acestea s-a aliniat și Clubul de creație „Miracol” încă în primăvara anului 2012, când Nina Bejan, masterandă la Universitatea Tehnică a Moldovei, a început să organizeze ateliere de creație pentru copii. În fiecare duminică, într-o atmosferă relaxantă, copiii au învățat să realizeze bijuterii și obiecte decorative din hârtie și mărgel, cum ar fi coliere, brățări și figurine festive.

La sfârșitul lui 2012, am devenit șef de bibliotecă, în biografia mea de muncă înscriind un nou început plin de provocări și responsabilități. Am însușit faptul că o relație de calitate între bibliotecar și cititor depinde de aprecierea și motivația angajaților

Serviciul „Șezători de altădată”.

Atelier Wikipedia în Săptămâna Științei și Inovației cu genericul „Femei în știință”.

noștri. Astfel, mă strădui să mențin moralul ridicat în echipă ca să oferim servicii de calitate ce să corespundă nevoilor cititorilor.

Un proiect provocator pentru noi a fost „Vreau să-mi citești”, preluat de la Biblioteca Județeană „O. Goga” din Cluj. Această inițiativă a reprezentat o oportunitate de a crea legături și de a descoperi 15 familii în care lectura este încurajată, iar vizita la bibliotecă constituie o tradiție.

Vara lui 2014 a început spectaculos cu un proiect inovativ numit „Trolleybook”, care a surprins chișinăuienii și vizitatorii orașului, inclusiv cetățenii străini. Începând cu luna iulie, trolleybook-ul, amplasat la intrarea în Parcul „Valea Trandafirilor”, a fost deschis zilnic pentru cititorii din capitală și oaspeții lor. Această bibliotecă mobilă a combinat lectura cu jocurile distractive, oferind vizitatorilor o experiență plăcută și inedită.

Istoria serviciului extra-muros „Bicicleta lecturii” din cadrul Programului „Lecturile verii” a luat ființă în baza unui traseu pe care tânăra bibliotecară Aglaia Iepure îl parcurgea zilnic cu bicicleta sa; am transformat o vară ordinară în una extraordinară, motivând copilașii de la instituțiile partenere să citească și să asculte povești din atașul „Bicicleta lecturii”. În cadrul Zilelor Fedex, am propus crearea unei parcări pentru biciclete la bibliotecă, pentru a susține cititorii care veneau cu acest mijloc de

Serviciul „Miracol” – expoziție duminicală.

transport. Propunerea a fost implementată cu succes în 2016, nu doar la Biblioteca „Ovidius”, ci și la celelalte filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. „Bicicleta lecturii” a devenit un exponat popular la Târgul de Inovații, atrăgând interesul bibliotecarilor din țară și din străinătate.

Cronica celor 30 de ani ovidieni continuă cu anul 2017, când a fost inițiat serviciul de voluntariat „O lecție de istorie altfel”, pentru a dezvolta spiritul critic al elevilor și menit să-i învețe cum pot fi analizate sursele istorice. Liceenii de la Liceul Teoretic „Nicolae Sulac” și de la Centrul de Excelență în Construcții au participat activ, considerând aceasta o oportunitate de pregătire pentru examenul de bacalaureat. Lecțiile, predate de specialiști în domeniul istoriei, cum este dl Tudor Ciobanu, au avut un impact semnificativ asupra lor, învățându-i să abordeze istoria din perspective noi și să dezvolte abilități de cercetare.

Tot în 2017, Biblioteca „Ovidius” a lansat inițiativa „Chimia distractivă”, moderată de profesorul de chimie Dumitru Ureche, pentru a aduce publicului tânăr și a face această știință mai accesibilă și distractivă, prin experimente demonstrativ-distractive, implicând voluntari de la Liceul Teoretic Agricol din Chișinău și studenți de la Universitatea de Stat din Tiraspol. În 2019, proiectul a organizat un eveniment special în cadrul Săptămânii de

comunicare a științei „Hora științei Hasdeu”. Experimente precum „Chirurgia magică”, „Vulcanul chimic” și „Falsificarea monedei” au fascinat participanții și au alimentat pasiunea pentru știință.

După o vizită de studiu în mai multe orașe din România, am realizat că tradițiile părinților și bunicilor trebuie păstrate pentru a ne menține identitatea. Astfel, la începutul lui 2017 s-a născut serviciul „Șezători de altădată”, inspirat de obiceiurile strămoșești, a reunit doamne pasionate de artă, care au stabilit obiective și au demonstrat abilități meșteșugărești. Întâlnirile au transformat biblioteca într-un spațiu vibrant, unde oameni de toate vârstele se conectează cu tradiția și cultura. Prin aceste șezători ne străduim să oferim o experiență de neuitat, axată pe valorile noastre comune și pe crearea unor amintiri plăcute.

La inițiativa familiei Ciobanu, cititori fideli ai bibliotecii, în 2017, am lansat Serviciul „Micii Cercetători Ecologiști”, oferind copiilor ore de știință interactive despre ecologie, poluare și reciclare. Moderatorul, dna Lilia Don-Ciobanu, a încurajat copiii să învețe responsabil despre fenomenele ecologice prin experimente practice, sensibilizându-i să adopte atitudini responsabile față de mediu.

La „Iarmarocul comunității”, parte a Campaniei naționale „Ne vedem la bibliotecă!”, Biblioteca „Ovidius” a prezentat acest serviciu, atrăgând atenția vizitatorilor. Copiii au participat la

Ungherașul Media – spațiul în care dezvoltăm gândirea critică.

*Ovidienii celebrează
Ziua Națională a Lecturii.*

demonstrații științifice precum „Cerneala invizibilă” și „Fruce în ciocolată”. Mesajul „Micilor Cercetători Ecologiști” a subliniat importanța orelor de știință non-formale în educația de mediu, arătând cum experiențele personale ajută la formarea unei imagini obiective despre lumea înconjurătoare.

Programul educațional „În drum spre casă”, lansat la Biblioteca „Ovidius”, promovează siguranța copiilor în medii diverse, cum ar fi străzile, școala și casa. În cadrul acestuia sunt

abordate și riscurile online, precum cyberbullying-ul, ajutând copiii să dezvolte reziliența și securitatea personală. Temele discutate includ „Cyberbullying-ul”, „Bullying-ul”, „Alcoolul dăunează grav sănătății” și „Fumatul este nociv”, educându-i să înțeleagă și să se protejeze de pericole.

Serviciul „Jocuri CuMinți” a fost lansat la Biblioteca „Ovidius” pentru a crea un mediu interactiv și distractiv de învățare prin jocuri de societate. Inițial, cu doar două jocuri disponibile, serviciul era oferit doar în vacanța de vară. Pentru a atrage mai mulți utilizatori, bibliotecarii au adus jocuri de acasă, iar cititorii au contribuit și ei cu jocurile lor. Astfel, copiii au învățat să colaboreze, să comunice eficient și să dezvolte competențe sociale. Astăzi, „Jocuri CuMinți” este activ și are loc săptămânal, iar colecția de jocuri este completată anual cu noi titluri solicitate de utilizatori.

Lansarea în 2019, de către Primăria București, prin Biblioteca Metropolitană București, în colaborare cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău a proiectului „101 Basme Românești”, cu ocazia celebrării a 101 ani de la Marea Unire a antrenat în participare mulți doritori. Pe parcursul vacanței de vară, Biblioteca „Ovidius” a găzduit ateliere de scriere și ilustrare creativă pentru preadolescenți, coordonate de Elena Taragan de la BM „B.P.

Hasdeu”. Atelierele au promovat exprimarea liberă a creativității, argumentarea punctelor de vedere și interpretarea aforismelor celebre. În cele trei luni de activitate participanții au scris 13 basme și au avut ocazia să dezvolte abilități de scriere a poveștilor, care au fost publicate în culegerea „101 basme românești”. Această inițiativă a cultivat creativitatea și aprecierea frumosului în rândul tinerilor, stimulând o comunitate literară activă în jurul bibliotecii.

Interesul pentru lectură și dezvoltarea creativității în rândul preșcolarilor – o direcție importantă în activitatea noastră – a condus la inițierea proiectului educațional transfrontalier „Educație online fără hotare”, implicând Parteneriatul cu Grădinița nr. 227, „Mlădița”. Colaborarea cu instituțiile de educație timpurie din cartier și din România a avut scopul de a combina resursele bibliotecii cu activitățile educaționale, „Lumea mirifică a poveștilor”, oferind o oportunitate valoroasă de a integra poveștile în experiența educativă.

În 2019 Biblioteca „Ovidius” a participat cu succes la concursul pentru bibliotecari „Educație mediatică în bibliotecă”. Proiectul

Proiectul „Chimia distractivă”.

„Veni, vidi, vici misinformation” a obținut punctajul necesar pentru implementare. Au fost organizate instruirii pentru diverse grupe de vârstă, iar ca rezultat, biblioteca a inaugurat „Ungherașul media” și a lansat Serviciul de educație mediatică „Fii informat!”.

De o largă popularitate printre cititorii ovidieni se bucură Programul estival „Provocarea verii”, inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în 2019, care își propune să surprindă și să provoace cititorii prin lectură, explorare și creativitate. Acesta ajută copiii să-și petreacă timpul liber constructiv și creativ, dar și contribuie la dezvoltarea personală și promovarea valorilor educaționale și culturale.

Din dorința de a menține legătura cu participanții „ovidieni” chiar și după încheierea Programului estival „Provocarea verii”, a fost înființat Clubul de Lectură „Ovidieni”, ca o extensie a experiențelor pozitive și a comunității create în timpul pandemiei, când activitățile s-au mutat în mediul online. Astfel, acest club oferă un spațiu de întâlnire și discuție, unde membrii pot să își exprime opiniile și să scrie recenzii despre cărțile citite, consolidând astfel comunitatea formată în timpul programului estival.

În ultimii ani, am acordat o atenție deosebită identificării participanților cu potențial de performanță în cadrul atelierelor

Cu jocul educațional „În drum spre casă” dezvoltăm reziliența la copii.

de lectură și interpretare a textului. Aceștia au fost orientați spre participare la Concursul de lectură „Bătălia cărților”, organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, și implicarea în diverse campanii de promovare a lecturii. Utilizatorii cu competențe literare avansate au fost selectați pentru a participa la „Concursul de limbă, cultură și civilizație românească” din cadrul Festivalului „Primăvara românească, pretutindeni!”, desfășurat pe Zoom. Acest eveniment, organizat de Fundația Romanian Business School în colaborare cu alte instituții și sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, a marcat aniversarea a 21 de ani de la adoptarea Convenției UNESCO pentru salvaguardarea patrimoniului cultural imaterial. Participanții noștri au obținut rezultate remarcabile, obținând premii la toate cele patru ediții (I-a ediție - locul I; ediția a II-a - locul IV; ediția a III-a - locul I; ediția a IV-a - locul IV).

În anul 2021, am inițiat un proiect online care avea să devină, la un an distanță, Club de Carte pentru Copii cu același generic: „Fii campionul lecturilor tale!”(2022). În anul 2023, am ajustat direcția proiectului și am redenumit clubul în „Fii campionul lecturilor eco”, concentrându-ne atenția pe cărțile care promovau personaje reziliente și tematici ecologice, aliniindu-se în același timp cu obiectivele naționale și prioritățile anuale.

Totuși, odată cu orientarea către Proiectul Național „Cartea deschisă”, care promovează lectura și valorile culturale, genericul a fost ajustat la „Fii campionul lecturilor mirobolante”. Această orientare a oferit copiilor oportunitatea de a explora tematici noi și de a formula întrebări axate pe detalii, utile în crearea jocului online „Study Stack”. Proiectul a evoluat dintr-o idee inițială într-un club de carte dinamic, adaptabil și orientat către nevoile și preferințele membrilor săi, folosind diverse metode și tehnici pentru a face lectura mai captivantă și accesibilă.

Sub auspiciile proiectului „Cartea deschisă”, inițiat de președinta Maia Sandu, serviciile și cluburile de lectură existente în bibliotecă și-au revizuit activitatea, inclusiv conceptul, forma de desfășurare și genericul, pentru a cuprinde toate categoriile de cititori.

Astfel, Clubul de lectură ZOOM-ZOOM și-a schimbat genericul în „Ovidienii”, în timp ce serviciul de lectură extra-muros și-a reorganizat activitățile sub genericul „Albinuța”, cu scopul de a apropia preșcolarii de obiceiul lecturii și de a dezvolta atenția

pentru detalii, transformând cititul într-o activitate distractivă și interactivă.

Prin adaptarea și revizuirea cluburilor de lectură sub umbrela Proiectului Național „Cartea deschisă”, biblioteca „Ovidius” demonstrează un angajament ferm față de promovarea lecturii și a valorilor culturale în comunitate.

STEAM – știință, tehnologie, inginerie, artă și matematică

Am reușit să realizăm obiectivul de dezvoltare a comunității prin susținerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030 prin intermediul serviciului nostru inovator de bibliotecă numit „STEAM Creativity”, integrate cu arta. Activitățile noastre au contribuit la îmbunătățirea cunoștințelor teoretice și înțelegerii domeniilor științifice, la dezvoltarea abilităților practice și la aplicarea cunoștințelor din știință, tehnologie și inginerie. Totodată, ne-am concentrat pe utilizarea tehnologiilor informaționale și pe transferul rezultatelor din domeniul științific către societate.

În contextul pandemiei de COVID-19, bibliotecarii au fost provocați să se adapteze rapid și să facă față situației de criză. Timp de doi ani, ne-am concentrat pe alfabetizarea digitală, pentru a asigura accesul la informație în mediul online. Am transformat biblioteca într-o platformă de creare și utilizare a conținutului digital pentru comunitatea din Chișinău. Personalul a participat la instruirii online pentru a învăța cum să scanăm, să procesăm și să stocăm datele în format digital. Ne-am propus să dezvoltăm noi capacități și abilități în digitizarea documentelor și colecțiilor noastre.

Ca să răspundem acestor provocări, am explorat diverse platforme și aplicații educaționale, folosind instrumente precum Zoom, Google Meet, WhatsApp, Viber, Messenger, Skype și Discord. Fiind ținutii în izolare, am trecut la etapa în căutare de soluții, pentru a fi alături de comunitate, de utilizatorii noștri fideli. Una dintre soluțiile primordiale a fost desfășurarea activității online. Așa am edificat lectura pe diverse aplicații: pe blogul „Ovidiana”, canalul de YouTube, rețeaua de socializare Facebook, platformele software, Viber, Skype, Messenger.

Sub genericul „Lecturi literare în voce”, biblioteca și-a propus să valorifice literatura basarabeană a sec. XX-XXI. Alte proiecte, precum „Cărți jubiliare 2020”, „Cărți de citit în vacanță”, „Predilecțiile literare ale ovidienilor”, au avut ca scop promovarea

Robotica la bibliotecă.

lecturii prin prezentări video și înregistrări ale fragmentelor din cărțile aniversare, ulterior publicate pe Facebook și YouTube.

Prin proiectul de lectură „O poveste de Crăciun în lectura cititorilor ovidieni”, echipa a avut misiunea să creeze o atmosferă autentică de Crăciun în casele tuturor cititorilor, pregătindu-le o selecție din cele mai frumoase povești și povestiri clasice din literatura română și cea universală. Astfel, am continuat să promovăm cultura lecturii și să creăm o comunitate de cititori online.

Succesul are o cheie sigură – inovația și inspirația

Inovația la „Ovidius” nu a venit de curând. Biblioteca a inovat continuu, implicându-se activ în campaniile tranzitorii, săptămânile și zilele cu generic, precum „Fii deștept! Ia un card inteligent la BM «B.P. Hasdeu»!”, „Biblioteca Hasdeu Zâmbește”, „Săptămâna Creativității și Inovației”, „Săptămâna Științei”, „Zilele Educației Nonformale la BM «B.P. Hasdeu»”, „Zilele Bibliotecii”, „Ziua Ușilor Deschise”, „Ziua Cititului cu Voce Tare”, „Ziua Siguranței pe Internet”, concursul de eseuri cetățenești și alte activități organizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Cert e că, în toate aceste acțiuni, sunt pașii pe care i-am urmat împreună cu utilizatorii noștri prin diverse metode, dar cu un singur scop de-a facilita

formarea unei biblioteci inteligente și, respectiv, a unei comunități inteligente.

Prin campaniile „Revino la bibliotecă ta!”, „Fii deștept! Ia un card inteligent la BM «B.P. Hasdeu»!”, Biblioteca „Ovidius” a promovat ideea obținerii cardului de acces la bibliotecă într-un mod atractiv și ingenios.

Pe parcursul anilor, Biblioteca „Ovidius” s-a implicat activ în promovarea Programului „Chișinăul citește”, organizând conferințe literare, întâlniri cu autorii, prezentări de carte, lecturi online, ateliere de lectură și creație, benzi desenate și alte acțiuni desfășurate în colaborare cu partenerii. Aceste activități au susținut cunoașterea aprofundată a literaturii contemporane și au îmbunătățit imaginea bibliotecii în rândul comunității locale.

Concursul „Bătălia cărților”, inspirat de o inițiativă similară din Cluj, a fost unul dintre proiectele de succes, încurajând lectura și dezvoltând competențele literare ale copiilor și adolescenților. Aceste eforturi sunt menite să consolideze importanța lecturii pentru dezvoltarea personală și comunitară și să încurajeze un număr cât mai mare de cititori în Chișinău. Ne bucurăm să menționăm că participanții ovidieni au atins succesul maxim, obținând titluri prestigioase precum: „Cititorul anului”, „Cititorul proactiv”, „Cititorul exeget”, „Cititorul persuasiv”, „Cititorul erudit”,

Emoții răvășitoare înainte de Concursul de Limbă, Cultură și Civilizație Românească.

Rocada mică – șah pentru copii.

„Cititorul creativ”, „Cititorul orator”, „Cititorul dialogal”. Aceste realizări ne umplu de mândrie și ne confirmă că munca noastră a fost încununată de succes.

Cercetarea bibliografică – o prioritate

Biblioteca „Ovidius” s-a integrat cu succes în programul de cercetare bibliografică și de editare al BM „B.P. Hasdeu”. Până în prezent, am realizat 9 biobibliografii dedicate scriitorilor și savanților, semnate de colaboratorii bibliotecii. Cea mai recentă cercetare bibliografică - *De versul naiului vrăjit* - este dedicată maestrului Vasile Iovu. Această lucrare este complexă, exhaustivă și inedită pentru noi, evidențiind contribuția sa remarcabilă în domeniul muzicii. Un alt proiect de cercetare deosebit de important este bibliografia-catalog *Dobrogea în spațiul românesc* (resursă electronică). Această lucrare răspunde mai multor imperative de cercetare documentară a istoriei Dobrogei. Bibliografiile editate sunt surse valoroase în domeniul biblioteconomiei, reprezentând resurse esențiale pentru cercetare și studiu. Lucrările elaborate sunt de o importanță deosebită în colectarea și organizarea informațiilor referitoare la autori, creațiile lor și alte la aspecte relevante legate de literatură, istorie sau alte domenii de interes.

Instruire și asistență pentru dezvoltarea competențelor de utilizare a informațiilor

Trăind într-o eră în care progresul științific crește de la o zi la alta, an de an, am încercat să lansăm și să moderăm servicii care tind să îmbunătățească competențele și abilitățile digitale ale cititorilor ovidieni, de la copii la seniori. În acest sens, din anul 2012, biblioteca a început să ofere noi modalități de informare online, inclusiv prin lansarea unui blog intitulat „Biblioteca «Ovidius» în dialog cu comunitatea”, mai apoi redenumit „Ovidiana”. Acest blog

este o platformă de comunicare și interacțiune cu comunitatea locală, devenind esențial pentru promovarea imaginii și a serviciilor instituției, fiind actualizat constant cu conținut nou și relevant.

În 2015, biblioteca a priorizat evidența colecției în catalogul electronic și alinierea la standardele europene de bibliotecă. Acest proces a inclus racordarea tuturor documentelor din colecție, facilitând gestionarea și accesarea lor de către utilizatori. Pe lângă blog și catalogul electronic, biblioteca oferă și alte servicii bazate pe tehnologiile web, cum ar fi prezența pe rețelele de socializare, forumuri online, recomandări personalizate și chat-uri live pentru asistență.

Biblioteca „Ovidius” – spațiu pentru învățarea și dezvoltarea abilităților digitale în comunitate

Într-o eră în care tehnologia evoluează rapid, biblioteca dispune de o nevoie crescândă de a se asigura că nicio categorie de persoane nu este lăsată în urmă. Astfel, serviciul „ABC-ul computerului pentru seniori”, înființat în 2017, a reprezentat o rampă de lansare pentru persoanele în vârstă care nu erau familiare cu tehnologia informației. De la navigarea pe internet până la utilizarea aplicațiilor de socializare, participanții au dobândit abilitățile necesare pentru a naviga cu încredere în lumea digitală. După finalizarea cursurilor, mulți dintre ei au găsit oportunități de angajare, demonstrând că vârsta nu este un obstacol în calea adaptării la tehnologie.

În același sens, menționăm serviciul „Tabletoteca pentru seniori 45+”, care a fost conceput pentru a ajuta persoanele de vârstă mijlocie și de vârstă a treia să se familiarizeze cu utilizarea tabletelor și a aplicațiilor mobile. Beneficiarii au avut oportunitatea de a învăța bazele sistemului Android și de a dezvolta abilități esențiale pentru utilizarea aplicațiilor mobile, cum ar fi Web.md și Ziare.com. De asemenea, au însușit crearea de conturi personale pe rețele de socializare precum Facebook și OK.ru, și cum să utilizeze aplicații de mesagerie, cum ar fi Viber și Messenger, pentru a trimite mesaje și a efectua apeluri gratuite online către persoanele dragi. Astfel, serviciile de alfabetizare digitală pentru seniori nu numai că îi ajută pe aceștia să se adapteze la tehnologia modernă, dar și să se simtă parte dintr-o comunitate care încurajează învățarea continuă și inovarea.

Dezvoltarea abilităților în domeniul calculatoarelor și tehnologiei informației la copii

„Explorăm aplicații” a fost un program organizat de Biblioteca „Ovidius” în cadrul Serviciului „Connect Plus”, destinat instruirii copiilor în utilizarea aplicațiilor pe dispozitive mobile. Programul a inclus sesiuni practice cu tablete Android, învățându-i pe copii să descarce și să folosească diverse aplicații pentru a acumula cunoștințe în domenii precum cultura generală, limba și literatura română, muzică și istorie. De asemenea, „Explorăm aplicații” a oferit o experiență de învățare interactivă și distractivă, îmbinând educația cu jocul și explorarea.

În cadrul școlii de coding, prin utilizarea aplicațiilor precum „Labirint”, „Artist” și „Fermier-Bucle”, participanții au învățat concepte de bază ale programării, inclusiv bucle, condiționale și funcții, prin manipularea blocurilor de cod. Inițiativele precum „Rucsacul de vacanță” și „Învăță, creează, joacă-te pe tabletă” au sprijinit învățarea continuă în vacanțe. Bunăoară, participarea Bibliotecii „Ovidius” la campania „Hour of Code” a expus utilizatorii la tehnologie și programare, promovând învățarea digitală în comunitate.

Concurs de Creație „Răsună pe la ferești vechi colinde românești”.

Clubul de carte pentru copii „Fii campionul lecturilor mirobolante!”

Clubul „CODE Kids” este un proiect de IT și STEM pentru copii de gimnaziu, cu vârste între 10 și 14 ani, desfășurat de Fundația Progress Bistrița între aprilie 2023 și decembrie 2024. Biblioteca „Ovidius” a aderat la acest proiect în 2023. În primul an, membrii clubului au învățat programare și robotică prin activități practice, folosind platformele code.org și Scratch. Aceștia au dezvoltat abilități de gândire logică și rezolvare a problemelor, creând animații și aplicații. „CODE Kids” a oferit copiilor o oportunitate de a explora lumea

digitală și a contribuit la dezvoltarea competențelor digitale ale bibliotecarilor, pregătindu-i să îndrume comunitatea în era digitală.

„Atelierul digital Story Jumper”, creat în 2018, a dezvoltat competențe în crearea de conținut digital, încurajând participanții să creeze cărți digitale prin intermediul aplicației Story Jumper și a dezvoltat abilități multimedia prin combinarea textului, imaginilor și sunetelor în mod creativ.

O continuitate a Atelierului digital „Story Jumper” este, într-o oarecare măsură, atelierul de creație „Benzi desenate”, care încurajează copiii să transforme conținutul tradițional al cărților în benzi desenate digitale, stimulând creativitatea, gândirea vizuală și abilitățile de comunicare. În cadrul acestui atelier, i-am avut ca învățăcei pe elevii din clasa a III-a, respectiv clasa a IV-a de la Gimnaziul nr. 53 (pedagog: Natalia Rufanda). În baza acestui parteneriat statornic dispunem de avantaje duble: fortificarea colaborării dintre instituții și, cel mai important aspect, de formarea și dezvoltarea competențelor.

Serviciul „Robotica la bibliotecă”, lansat în 2020, oferă copiilor oportunitatea de a explora știința, tehnologia, ingineria și

programarea într-un mod distractiv și practic. Cu două seturi LEGO WeDo 2.0 în dotare, permitem elevilor din clasele primare să descopere diverse componente, cum ar fi Smarthub-ul, motorul mediu și senzorul de înclinare.

Copiii au asamblat opt roboți, precum Milo the Science Rover și altele, capabili să execute diferite mișcări și sarcini. Din ingeniozitatea acestor mici ingineri au rezultat două povești digitale publicate pe canalele de YouTube și Facebook ale bibliotecii: „Asamblarea robotului Milo the Science Rover” și „Roboțelul Milo – exploratorul științei”.

Interesul crescut pentru robotică a fost susținut de instruirii regulate și promovarea serviciului online și offline, integrând cunoștințe din matematică, fizică și informatică.

În ciuda provocărilor, inclusiv a pandemiei, biblioteca a demonstrat o reziliență impresionantă, adaptându-se și continuând să ofere servicii educative și creative comunității. Prin urmare, Biblioteca a devenit un centru vital pentru învățare și creștere digitală, contribuind semnificativ la combaterea analfabetismului digital în comunitate.

Dorința de a realiza lucruri minunate a fost sursa care m-a motivat mereu să dau tot ce am mai bun. Pe tot drumul meu în bibliotecă, când lucrurile păreau să fie grele și pline de piedici, am avut mereu încredere că pot merge mai departe. Entuziasmul mi-a dat mereu energie și pasiune să fac totul cu inima. Fiecare proiect, fiecare eveniment a fost abordat cu aceeași energie și entuziasm. Cu perseverență și entuziasm, am reușit să organizez evenimente de succes și să promovez valorile care mă definesc.

Indiferent cine pășește pragul bibliotecii noastre, este întâmpinat cu căldură și este încurajat să exploreze bogăția de cunoștințe și experiențe pe care o oferim. Fie că este vorba despre o discuție despre cele mai recente apariții editoriale sau despre organizarea unui eveniment cultural captivant, biblioteca noastră este un loc viu și dinamic, unde schimbarea este întotdeauna binevenită. Principalul nostru obiectiv rămâne fidelizarea utilizatorilor și crearea unei experiențe unice la bibliotecă pentru fiecare dintre ei.

Astfel, în decursul celor trei decenii de activitate, Biblioteca „Ovidius” și-a demonstrat angajamentul față de comunitate și cultura lecturii, rămânând un loc esențial pentru educație, dezvoltare personală și întâlniri între pasionații de carte. Ca intermediar între scriitori și cititori, a promovat lucrările autorilor locali și

internaționali, facilitând întâlniri și discuții cu aceștia pentru a încuraja dialogul și schimbul de idei. Prin organizarea de evenimente culturale, cluburi de lectură, ateliere și programe educaționale, am reușit să creez un mediu vibrant și captivant care să atragă un public din ce în ce mai numeros și divers.

Prin urmare, ziua de 24 aprilie 1994, când grație unor oameni potriviți la locul potrivit și este vorba de dr. Lidia Kulikovski (în acea perioadă – director al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”) și scriitorul Iulian Filip (șeful de atunci al Direcției Cultură a municipiului Chișinău alături de distinsul cărturar și Om de Bibliotecă Dumitru Constantin Zamfir (luminoasă fie-i amintirea), ex director al Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” din Constanța, ctitor și partener fidel, rămâne în memoria colectivă ca un moment de sărbătoare și apreciere pentru cultura și literatura română în Chișinău, marcând o pagină importantă în istoria culturală a orașului și a comunității românești din Republica Moldova.

Referințe bibliografice

1. BUTUCEL, Elena. *Universul lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*. Chișinău, 2021. 157 p. ISBN 978-9975-3451-3-2.
2. HARJEVSCHI, Mariana. *Lectura la răscrucea drumurilor salvatoare*. Interviu cu Mariana HARJEVSCHI, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Consemnare: Vera OSOIANU. In: *Magazin bibliologic*. 2023, nr. 1-2, pp. 100-103.
3. KULIKOVSKI, Lidia. *Biblioteca interactivă: 111 forme și metode de animație*. Chișinău, 2021. 321 p. ISBN 978-9975-3451-3-2.
4. KULIKOVSKI, Lidia. *Biblioteca modernă: Glosar de termeni uzuali*. Chișinău, 2018. 140 p. ISBN 978-9975-134-31-6.
5. KULIKOVSKI, Lidia. *Ludicul în activitatea bibliotecii publice. Vademecum pentru bibliotecari*. Chișinău, 2020. 210 p. ISBN 978-9975-3451-3-2.
6. *Puterea inovației*. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Chișinău: Garamont Studio, 2022. 398 p. ISBN 978-9975-162-34-0.
7. Raportul anual de activitate al Bibliotecii „Ovidius”, anii 1994-2023.

Fotografii: Biblioteca „Ovidius”